

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2020/13 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 19ης Δεκεμβρίου 2019

σχετικά με την τροποποίηση των διαπραγματευτικών οδηγιών για τη διαπραγμάτευση συμφωνιών οικονομικής εταιρικής σχέσης με τις χώρες και τις περιφέρειες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού στο βαθμό που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ένωσης

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 90, το άρθρο 100 παράγραφος 2, το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο και το άρθρο 209, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφοι 3 και 4,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 17 Ιουνίου 2002, το Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Επιτροπή να διαπραγματευτεί συμφωνίες οικονομικής εταιρικής σχέσης (ΣΟΕΣ) με τις χώρες και τις περιφέρειες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) και εξέδωσε οδηγίες για τις εν λόγω διαπραγματεύσεις.
- (2) Οι συμφωνίες οικονομικής εταιρικής σχέσης που έχουν συναφθεί με τις χώρες και τις περιφέρειες ΑΚΕ περιλαμβάνουν ρήτρες «ραντεβού» για τη μελλοντική επανεξέταση των εν λόγω συμφωνιών.
- (3) Η τροποποίηση των διαπραγματευτικών οδηγιών είναι αναγκαία για τον ακριβέστερο καθορισμό των νέων διαπραγματεύσεων υπό το πρίσμα των πρόσφατων πρωτοβουλιών και προτεραιοτήτων πολιτικής της Ένωσης, καθώς το εμπόριο εξελίσσεται σε παγκόσμιο επίπεδο.
- (4) Οι ΣΟΕΣ αποτελούν μέρος της συνολικής σχέσης μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και των χωρών ΑΚΕ, αφετέρου, όπως ορίζεται στη συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ των μελών της ομάδας των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, αφενός, και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφετέρου ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκαν τελευταία (συμφωνία εταιρικής σχέσης του Κοτονού) και, μόλις αυτή θα έχει εφαρμογή, της συμφωνίας που θα τη διαδεχθεί. Δυνάμει του άρθρου 34 παράγραφος 1 της συμφωνίας εταιρικής σχέσης του Κοτονού, η οικονομική και εμπορική συνεργασία μεταξύ των μερών αποσκοπεί στην προώθηση της ομαλής και βαθμιαίας ενσωμάτωσης των κρατών ΑΚΕ στην παγκόσμια οικονομία, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις πολιτικές επιλογές τους και τις αναπτυξιακές προτεραιότητες, προωθώντας με τον τρόπο αυτό τη βιώσιμη ανάπτυξή τους και συμβάλλοντας στην εξάλειψη της φτώχειας στις χώρες ΑΚΕ. Στο πλαίσιο αυτό, οι ΣΟΕΣ μπορούν να θεωρηθούν αναπτυξιακά μέσα όπως αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 2 της συμφωνίας εταιρικής σχέσης του Κοτονού. Κατά συνέπεια, οι διαπραγματεύσεις θα πρέπει να λαμβάνουν ιδίως υπόψη τα διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης των μερών καθώς και τους ιδιαίτερους οικονομικούς, κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς περιορισμούς των χωρών ΑΚΕ και την ικανότητα των εν λόγω χωρών να προσαρμόζονται και να αναπροσαρμόζουν τις οικονομίες τους στη διαδικασία απελευθέρωσης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι διαπραγματευτικές οδηγίες που έχουν δοθεί στην Επιτροπή για τη διαπραγμάτευση των συμφωνιών οικονομικής εταιρικής σχέσης με τις χώρες και τις περιοχές της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού τροποποιούνται όπως καθορίζεται στο παράρτημα, στο βαθμό που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ένωσης.

Άρθρο 2

Οι διαπραγματεύσεις διεξάγονται σε συνεννόηση με την ομάδα εργασίας ΑΚΕ. Η επιτροπή εμπορικής πολιτικής γνωμοδοτεί επί ειδικών θεμάτων εμπορίου.

⁽¹⁾ ΕΕ L 317 της 15.12.2000, σ. 3.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες, 19 Δεκεμβρίου 2019.

Για το Συμβούλιο
Η Πρόεδρος
K. MIKKONEN

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ

Διαπραγματευτικές οδηγίες για τη διαπραγμάτευση συμφωνιών οικονομικής εταιρικής σχέσης με τις χώρες και τις περιφέρειες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού**1. Προοίμιο**

Εκτός από τη γενική αναφορά στη συμφωνία του Κοτονού⁽¹⁾ και στη διάδοχη συμφωνία, μόλις αυτή τεθεί σε εφαρμογή, θα γίνεται ειδική αναφορά, μεταξύ άλλων, στα εξής:

- στη δέσμευση των μερών να προωθήσουν και να επιταχύνουν την οικονομική, πολιτιστική και κοινωνική ανάπτυξη των κρατών ΑΚΕ, με σκοπό να συμβάλλουν στην ειρήνη, στην ευημερία, στην ασφάλεια και στη βιώσιμη ανάπτυξη, καθώς και να προάγουν το σταθερό και δημοκρατικό πολιτικό περιβάλλον,
- στη δέσμευση των μερών όσον αφορά τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των βασικών εργασιακών δικαιωμάτων, των δημοκρατικών αρχών και του κράτους δικαίου, που αποτελούν τα ουσιώδη στοιχεία της εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ και όσον αφορά τη χρηστή διακυβέρνηση, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της διαφθοράς, η οποία αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ,
- στη δέσμευση των μερών για μια δέσμη διεθνώς συμφωνημένων αρχών και κανόνων που αποσκοπούν στη διαμόρφωση μιας σχέσης αμοιβαίας στήριξης μεταξύ του εμπορίου και της αειφόρου ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης του θεματολογίου για την αειφόρο ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030 (θεματολόγιο 2030) και των στόχων του για την αειφόρο ανάπτυξη, διεθνών εργασιακών συμφωνιών και προτύπων, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πλήρους και παραγωγικής απασχόλησης και της αξιοπρεπούς εργασίας για όλους, και διεθνών συμφωνιών για το κλίμα, όπως της συμφωνίας του Παρισιού και της σύμβασης-πλαίσιου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή,
- στη δέσμευση των μερών να επικεντρώσουν την εταιρική τους σχέση στον στόχο του περιορισμού και της εξάλειψης της φτώχειας σύμφωνα με τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης και της βαθμιαίας ενσωμάτωσης των χωρών ΑΚΕ στην παγκόσμια οικονομία· να αναπτύξουν, ως εκ τούτου, την οικονομική και εμπορική συνεργασία ΑΚΕ-ΕΕ σχετικά με τις πρωτοβουλίες περιφερειακής ολοκλήρωσης που υφίστανται εντός των χωρών ΑΚΕ,
- στον στόχο της οικονομικής και εμπορικής συνεργασίας ΑΚΕ-ΕΕ για τη διαμόρφωση της ομαλής και βαθμιαίας ενσωμάτωσης των κρατών ΑΚΕ στην παγκόσμια οικονομία, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των πολιτικών επιλογών και των προτεραιοτήτων τους σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη, και ιδίως των δικών τους στρατηγικών για τη μείωση της φτώχειας, έτσι ώστε να προωθείται η αειφόρος ανάπτυξη και η εξάλειψη της φτώχειας στις χώρες ΑΚΕ,
- στη δέσμευση των μερών για την υποστήριξη της διαδικασίας περιφερειακής ολοκλήρωσης εντός της ομάδας των χωρών ΑΚΕ και στην ενίσχυση της περιφερειακής ολοκλήρωσης ως βασικού μέσου για την ενσωμάτωση των χωρών ΑΚΕ στην παγκόσμια οικονομία,
- στη δέσμευση των μερών να ενισχύσουν την οικονομική, εμπορική και επενδυτική συνεργασία και να δημιουργήσουν μια νέα δυναμική διαπραγμάτευσης και επενδύσεων μεταξύ τους, με στόχο τη διευκόλυνση της μετάβασης των χωρών ΑΚΕ σε μια ελεύθερη παγκόσμια οικονομία και την προώθηση της ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα, και ιδίως των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΠΜΜΕ),
- στη δέσμευση των μερών για τη συνεκτίμηση των διαφορετικών αναγκών και επιπέδων ανάπτυξης των χωρών και των περιφερειών ΑΚΕ,
- στη δέσμευση των μερών για το σεβασμό των υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) και για την επιδίωξη των στόχων του ΠΟΕ,
- στον κοινό στόχο των μερών για την περαιτέρω βελτίωση της συνεργασίας και της δημιουργίας ικανοτήτων, κατά περίπτωση, σε όλους τους τομείς που άπτονται του βιώσιμου εμπορίου και των βιώσιμων επενδύσεων και για την επίτευξη της βαθμιαίας και αμοιβαίας ελευθέρωσης του εμπορίου για εμπορεύματα και υπηρεσίες, σύμφωνα με τους κανόνες του ΠΟΕ, λαμβανομένου υπόψη του επιπέδου ανάπτυξης των χωρών ΑΚΕ και των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών περιορισμών που αντιμετωπίζουν,
- στις δεσμεύσεις των μερών για να εξασφαλιστεί ότι ενισχύονται αμοιβαία τόσο οι προσπάθειες που καταβάλλονται στο πλαίσιο της συμφωνίας του Κοτονού και της διάδοχης συμφωνίας όσο και εκείνες που καταβάλλονται στο πλαίσιο των συμφωνιών οικονομικής εταιρικής σχέσης (ΣΟΕΣ),

⁽¹⁾ Η συμφωνία εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ τροποποιήθηκε από τη συμφωνία που υπεγράφη στο Λουξεμβούργο στις 25 Ιουνίου 2005 (ΕΕ L 209 της 11.8.2005, σ. 27) και από τη συμφωνία που υπεγράφη στο Ουαγκαντούγκο στις 22 Ιουνίου 2010 (ΕΕ L 287 της 4.11.2010, σ. 3).

- στο δικαίωμα ρύθμισης της οικονομικής δραστηριότητας προς το δημόσιο συμφέρον σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις για την επίτευξη θεμιτών στόχων δημόσιας πολιτικής, όπως αυτών της προστασίας και προώθησης της δημόσιας υγείας, των κοινωνικών υπηρεσιών, της δημόσιας παιδείας, της ασφάλειας, του περιβάλλοντος, της δημόσιας ηθικής, της κοινωνικής προστασίας ή της προστασίας των καταναλωτών, της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων, και της προώθησης και προστασίας της πολιτισμικής πολυμορφίας.

2. Φύση και πεδίο εφαρμογής των ΣΟΕΣ

Σκοπός των διαπραγματεύσεων είναι η σύναψη ΣΟΕΣ μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και των χωρών και των περιφερειών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού αφετέρου. Οι ΣΟΕΣ αποσκοπούν στην ενίσχυση της ομαλής και βαθμιαίας ενσωμάτωσης των κρατών ΑΚΕ στην παγκόσμια οικονομία, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις πολιτικές επιλογές και τις αναπτυξιακές προτεραιότητές τους, έτσι ώστε να προωθείται η αειφόρος ανάπτυξη και η εξάλειψη της φτώχειας στις χώρες ΑΚΕ.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 παράγραφος 1 της συμφωνίας του Κοτονού και τις σχετικές διατάξεις της διάδοχης συμφωνίας της, μόλις αυτή τεθεί σε εφαρμογή, οι διαπραγματεύσεις αποσκοπούν στη σύναψη και κατά περίπτωση, στην εμβάθυνση, συμφωνιών ΣΟΕΣ με τις υποομάδες ΑΚΕ που ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 παράγραφος 3 της συμφωνίας του Κοτονού και τις σχετικές διατάξεις της διάδοχης συμφωνίας της, μόλις αυτή τεθεί σε εφαρμογή, λαμβανομένης υπόψη της διαδικασίας περιφερειακής ολοκλήρωσης εντός των χωρών ΑΚΕ.

Οι ΣΟΕΣ αποσκοπούν στην ενίσχυση της στενότερης οικονομικής ενσωμάτωσης μεταξύ των μερών, καταργώντας βαθμιαία τα εμπόδια για το εμπόριο μεταξύ τους και αυξάνοντας τη συνεργασία σε όλους τους τομείς που συνδέονται με το εμπόριο, σε πλήρη συμφωνία με τις διατάξεις του ΠΟΕ.

Οι ΣΟΕΣ βασίζονται στους στόχους και τις αρχές της συμφωνίας του Κοτονού, και ιδίως στα ουσιώδη και θεμελιώδη στοιχεία της και στις διατάξεις του τίτλου II του μέρους III αυτής και στις σχετικές διατάξεις της διάδοχης συμφωνίας, μόλις αυτή τεθεί σε εφαρμογή. Συνεπώς, στις διαπραγματεύσεις των ΣΟΕΣ πρέπει να συνεκτιμώνται τα διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης των μερών καθώς και οι ιδιαίτεροι οικονομικοί, κοινωνικοί και περιβαλλοντικοί περιορισμοί των χωρών ΑΚΕ και η ικανότητα προσαρμογής των οικονομιών τους στη διαδικασία ελευθέρωσης του εμπορίου.

3. Εμπορευματικές συναλλαγές

3.1. Σκοπός

Οι ΣΟΕΣ αποσκοπούν στη δημιουργία ζωνών ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ των μερών, βάσει των αναπτυξιακών στόχων της συμφωνίας του Κοτονού και της διάδοχης συμφωνίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΠΟΕ. Ως εκ τούτου, εξυπακούεται ότι οι ακόλουθοι όροι πρόσβασης στην αγορά θα είναι διαθέσιμοι μόνο στο πλαίσιο των εν λόγω ΣΟΕΣ. Οι τυχόν μελλοντικές διαπραγματεύσεις για τη σύναψη ΣΟΕΣ όσον αφορά την εμπορία αγαθών θα βασιστούν στο κεκτημένο των διατάξεων που έχουν ήδη αποτελέσει αντικείμενο διαπραγματεύσεων.

3.2. Εισαγωγικοί δασμοί

- Εισαγωγές στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ΣΟΕΣ βασίζονται και ενισχύουν περαιτέρω τους όρους πρόσβασης στην αγορά που προβλέπονται επί του παρόντος. Οι ειδικές ρυθμίσεις για την περαιτέρω κατάργηση των δασμών καθορίζονται κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, αφού συνεκτιμηθούν τα υφιστάμενα και δυνητικά συμφέροντα των χωρών ΑΚΕ όσον αφορά τις εξαγωγές και οι επιπτώσεις των μέτρων ελευθέρωσης του εμπορίου, ιδίως σε σχέση με την περιφερειακή ολοκλήρωση εντός των χωρών ΑΚΕ.

- Εισαγωγές στις χώρες ΑΚΕ

Με πρωταρχικό στόχο την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης μέσω της περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης και των κατάλληλων πολιτικών, οι διαπραγματεύσεις θα επιδιώξουν 1) την κατάργηση των τελωνειακών δασμών στις εισαγωγές από την Ευρωπαϊκή Ένωση για όλες ουσιαστικά τις συναλλαγές κατά τη διάρκεια μιας μεταβατικής περιόδου, 2) την κατάργηση όλων των επιβαρύνσεων που έχουν αποτέλεσμα ισοδύναμο με τελωνειακούς δασμούς από την έναρξη εφαρμογής των ΣΟΕΣ και 3) την άρση των ποσοτικών περιορισμών και μέτρων που έχουν ισοδύναμο αποτέλεσμα από την έναρξη εφαρμογής των ΣΟΕΣ.

Το χρονοδιάγραμμα για την κατάργηση των δασμών και το εύρος των προϊόντων που τελικά εμπίπτουν στην ελευθέρωση των συναλλαγών θα αντανakλούν τους οικονομικούς, κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς περιορισμούς που αντιμετωπίζουν οι χώρες ΑΚΕ, καθώς και την ικανότητά τους να προσαρμόσουν τις οικονομίες τους στη διαδικασία ελευθέρωσης. Ως εκ τούτου, μια μεταβατική περίοδος, συμβατή με τους στόχους της συμφωνίας του Κοτονού, της διάδοχης συμφωνίας και των κανόνων του ΠΟΕ, θα εφαρμοστεί με ευέλικτο τρόπο, ώστε να ληφθούν υπόψη οι ειδικοί περιορισμοί των οικείων χωρών ΑΚΕ. Η ίδια ευελιξία θα εφαρμοστεί σε σχέση με την κάλυψη των προϊόντων και με το χρονοδιάγραμμα/ρυθμό των δεσμεύσεων περί ελευθέρωσης από τις χώρες ΑΚΕ.

Εκτός από τα προαναφερόμενα, οι χώρες ΑΚΕ εξασφαλίζουν πάντοτε στην Ευρωπαϊκή Ένωση μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που επιφυλάσσεται στο μάλλον ευνοούμενο κράτος. Αυτό δεν ισχύει όσον αφορά παραχωρήσεις μεταξύ χωρών ΑΚΕ ή από χώρες ΑΚΕ σε άλλες υπό ανάπτυξη χώρες που δεν αποτελούν μεγάλες εμπορικές οικονομίες στο πλαίσιο περιφερειακών συμφωνιών ή άλλων εμπορικών διατάξεων συμβατών με τις απαιτήσεις του ΠΟΕ.

Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, και με βάση το άρθρο 349 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις ΣΟΕΣ που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο της συμφωνίας του Κοτονού και της διάδοχης συμφωνίας, μόλις τεθεί σε εφαρμογή, θα ληφθούν υπόψη τα ειδικά συμφέροντα των εξόχως απόκεντρων περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, οι ΣΟΕΣ μπορούν κυρίως να προβλέπουν ειδικά μέτρα υπέρ προϊόντων από τις περιφέρειες αυτές, με στόχο την ενσωμάτωσή τους στο ενδοπεριφερειακό εμπόριο βραχυπρόθεσμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΠΟΕ. Βάσει της απόφασης για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών ⁽²⁾, θα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη τα συμφέροντα των υπερπόντιων χωρών και εδαφών.

Οι χώρες ΑΚΕ αναλαμβάνουν, τουλάχιστον, την αυτόματη επέκταση της μεταχείρισης που χορηγείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλα τα υπόλοιπα μέρη της σχετικής ΣΟΕΣ, κατά προτίμηση πριν από την ελευθέρωση του εμπορίου με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σε περίπτωση που ανακύψουν σοβαρές δυσκολίες λόγω της ελευθέρωσης του εμπορίου, οι χώρες ΑΚΕ μπορούν, ύστερα από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, να αναστείλουν προσωρινά την εφαρμογή του χρονοδιαγράμματος της ελευθέρωσης και, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο, να αναδιαμορφώσουν ή να προσαρμόσουν τον ρυθμό προόδου προς την τελική καθιέρωση της ζώνης ελευθέρων συναλλαγών, σε πλήρη συμφωνία με τις διατάξεις του ΠΟΕ.

Τα σχέδια και το χρονοδιάγραμμα ελευθέρωσης του εμπορίου των χωρών ΑΚΕ αποτελεί μέρος των ΣΟΕΣ. Συμπεριλαμβάνουν τους κατάλληλους καταλόγους προϊόντων καθώς και χρονοδιαγράμματα για την κατάργηση των δασμών. Αυτοί οι κατάλογοι και τα χρονοδιαγράμματα θα ολοκληρωθούν κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων.

— Κύριοι δασμοί

Οι κύριοι δασμοί στους οποίους θα εφαρμόζονται οι συμφωνημένες μειώσεις είναι οι δασμοί ΜΕΚ που εφαρμόζονται αποτελεσματικά από τις χώρες ΑΚΕ κατά την ημερομηνία υπογραφής των ΣΟΕΣ. Ορίζονται σε κατάλογο που θα επισυναφθεί σε κάθε ΣΟΕΣ.

3.3. Γενικές διατάξεις

Εξαγωγικοί δασμοί. Όλοι οι εξαγωγικοί δασμοί που εφαρμόζονται μεταξύ των μερών καταργούνται βάσει συμφωνημένου χρονοδιαγράμματος που δεν θα υπερβαίνει τη δεκαετία.

Οι ποσοτικοί περιορισμοί και τα μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος που εφαρμόζονται στις εξαγωγές ή στις εισαγωγές στο εμπόριο μεταξύ των μερών καταργούνται κατά την έναρξη εφαρμογής των ΣΟΕΣ.

Εθνική μεταχείριση και φορολογικά μέτρα. Στις ΣΟΕΣ θα περιλαμβάνεται μια τυποποιημένη διάταξη που θα αφορά την εθνική μεταχείριση, με την οποία θα διασφαλίζεται ότι η μεταχείριση που θα έχουν τα προϊόντα των μερών δεν θα είναι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που έχουν τα ομοειδή προϊόντα εθνικής καταγωγής. Οποιαδήποτε εσωτερικά φορολογικά μέτρα ή πρακτικές που εισάγουν διακρίσεις θα καταργηθούν από την έναρξη εφαρμογής των ΣΟΕΣ.

Φορολογία. Οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με τις εξαιρέσεις όσον αφορά τη φορολογία με βάση τα σχετικά άρθρα των συμφωνιών του ΠΟΕ.

Μεταβλητή ταχύτητα. Εφόσον είναι συμβατές με τους στόχους ολοκλήρωσης των σχετικών περιφερειών ΑΚΕ, οι ΣΟΕΣ προβλέπουν τη μεταβλητή ταχύτητα ελευθέρωσης του εμπορίου, αφού συνεκτιμηθεί το επίπεδο ανάπτυξης των οικείων χωρών ΑΚΕ καθώς και το διαφορετικό επίπεδο έντασης της ολοκλήρωσης που μπορεί να έχει κάθε περιφέρεια, σύμφωνα με την εσωτερική διαδικασία περιφερειακής ολοκλήρωσης.

Ρήτρα επισιτιστικής ασφάλειας. Οι ΣΟΕΣ περιλαμβάνουν διατάξεις που αποσκοπούν στην ενίσχυση της επισιτιστικής ασφάλειας σύμφωνα με τους κανόνες του ΠΟΕ.

Διατάξεις διασφάλισης. Εφαρμόζονται διατάξεις διασφάλισης, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ΠΟΕ.

Αντιντάμπινγκ. Εάν ένα από τα μέρη διαπιστώσει την ύπαρξη ζημιολογού ντάμπινγκ ή επιδοτήσεων στο εμπόριο με το άλλο μέρος, κατά την έννοια των διατάξεων της GATT, μπορεί να λάβει κατάλληλα μέτρα κατά της πρακτικής αυτής σύμφωνα με τους κανόνες και τις πρακτικές GATT/ΠΟΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση εξετάζει ιδιαίτερα την ειδική οικονομική και κοινωνική κατάσταση των οικείων χωρών ΑΚΕ.

⁽²⁾ Απόφαση 2013/755/ΕΕ του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2013, για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση («απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ») (ΕΕ L 344 της 19.12.2013, σ. 1).

Διατήρηση υφιστάμενης κατάστασης. Τα μέρη συμφωνούν ότι δεν θα εισαχθούν νέοι δασμοί ούτε θα αυξηθούν οι υφιστάμενοι δασμοί, ότι δεν θα εισαχθούν νέοι ποσοτικοί περιορισμοί ούτε μέτρα ισοδυναμίου αποτελέσματος από τις δύο πλευρές, ύστερα από την εφαρμογή των ΣΟΕΣ μεταξύ της περιφερειακής ομάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα μέρη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την αρχή αυτή από την έναρξη των διαπραγματεύσεων.

Διαφάνεια. Θα απαιτηθεί και από τις δύο πλευρές να κοινοποιούν η μια στην άλλη το δασμολόγιό τους καθώς και κάθε τροποποίησή του.

Κατάταξη των εμπορευμάτων. Κατά τις συναλλαγές μεταξύ των μερών για την κατάταξη των εμπορευμάτων εφαρμόζεται η συνδυασμένη ονοματολογία.

3.4. Κανόνες καταγωγής, διοικητική συνεργασία

Οι διαπραγματεύσεις σχετικά με τους κανόνες καταγωγής και τη διοικητική συνεργασία λαμβάνουν υπόψη τις τελευταίες εξελίξεις στους κανόνες καταγωγής της ΕΕ, καθώς και τους ισχύοντες κανόνες καταγωγής στο πλαίσιο κάθε ΣΟΕΣ. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση αξιολογεί κάθε ειδικό αίτημα για τροποποίηση των κανόνων καταγωγής, που υποβάλλεται από το ή τα κράτη ΑΚΕ, με στόχο την απλούστευση των ισχύοντων κανόνων και τη βελτίωση της πρόσβασης των χωρών ΑΚΕ στην αγορά, λαμβάνοντας υπόψη τις καταστάσεις των χωρών και ιδίως την πείρα και τη δομή των προτιμησιακών εμπορικών τους σχέσεων.

Οι ΣΟΕΣ θα επιτρέπουν στα μέρη να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα σε περίπτωση έλλειψης διοικητικής συνεργασίας ή κακοδιαχείρισης. Όσον αφορά το ζήτημα των απωλειών τελωνειακών δασμών που συνδέονται με την κακοδιαχείριση των προτιμησιακών εισαγωγών, θα μπορούσαν να προσδιοριστούν κατάλληλα μέτρα βάσει οριζόντιας απόφασης του Συμβουλίου.

3.5. Τελωνεία, διευκόλυνση του εμπορίου, μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης και οικονομική ευθύνη

Οι διαπραγματεύσεις αποσκοπούν στην απλοποίηση όλων των απαιτήσεων και των διαδικασιών που συνδέονται με τις εισαγωγές και τις εξαγωγές, ιδίως όσον αφορά τις τελωνειακές διαδικασίες, την άδεια για εισαγωγές, τη δασμολογητέα αξία, τους κανόνες που αφορούν τη διαμετακόμιση και τον έλεγχο πριν από την αποστολή, που βασίζονται στα υψηλότερα διεθνή πρότυπα και σύμφωνα με τις διατάξεις της συμφωνίας του ΠΟΕ για τη διευκόλυνση του εμπορίου. Οι ΣΟΕΣ θα περιλαμβάνουν πρωτόκολλο για την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε τελωνειακά ζητήματα. Θα περιλαμβάνουν επίσης μια ρήτρα για την καταπολέμηση της απάτης, ώστε να αποτρέπεται η κατάχρηση των δασμολογικών προτιμήσεων.

4. Συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών, επενδύσεις και ψηφιακό εμπόριο

4.1. Πεδίο εφαρμογής

Οι ΣΟΕΣ θα προβλέπουν τη βαθμιαία και αμοιβαία ελευθέρωση του εμπορίου στον τομέα των υπηρεσιών αποσκοπώντας στην εξασφάλιση ενός συγκρίσιμου επιπέδου ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά, σύμφωνα με τους συναφείς κανόνες του ΠΟΕ, ιδίως σύμφωνα με το άρθρο V της GATS, λαμβανομένου υπόψη του επιπέδου ανάπτυξης των ενδιαφερόμενων χωρών ΑΚΕ. Οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να καλύπτουν όλους τους τρόπους παροχής.

Θα πρέπει να διατηρηθεί η υψηλή ποιότητα των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας της ΕΕ, σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ και ιδίως το Πρωτόκολλο αριθ. 26 για τις υπηρεσίες γενικού συμφέροντος και λαμβανομένων υπόψη των δεσμεύσεων της ΕΕ στο συγκεκριμένο τομέα, συμπεριλαμβανομένης της GATS. Οι υπηρεσίες που παρέχονται κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας όπως ορίζεται από το άρθρο I-3 της GATS αποκλείονται από τις παρούσες διαπραγματεύσεις. Οι ΣΟΕΣ επιβεβαιώνουν το δικαίωμα των μερών να ρυθμίζουν την οικονομική δραστηριότητα προς το δημόσιο συμφέρον σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις.

Επιπλέον, οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να περιλαμβάνουν ρυθμιστικούς κανόνες που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των συννοριακών εμποδίων, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, στον τομέα των εγχώριας ρύθμισης. Οι ΣΟΕΣ μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν κανόνες σχετικά με τις απαιτήσεις επιδόσεων που σχετίζονται με τις επενδύσεις.

Στο πλαίσιο της αυξανόμενης ψηφιοποίησης του εμπορίου και των ισχυρών αναπτυξιακών διαστάσεων του ψηφιακού εμπορίου, οι διαπραγματεύσεις θα πρέπει να οδηγήσουν σε κανόνες που θα καλύπτουν το ψηφιακό εμπόριο, συμπεριλαμβανομένων των διασυννοριακών ροών δεδομένων· οι κανόνες της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν θα αποτελέσουν αντικείμενο διαπραγματεύσεως και δεν θα επηρεαστούν, ενώ δεν θα διεισδύει η νομοθεσία της ΕΕ. Οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να αποσκοπούν στη βελτίωση των συνθηκών για το ψηφιακό εμπόριο προς όφελος των επιχειρήσεων και των καταναλωτών και στην αύξηση της συμμετοχής των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΠΜΜΕ), καθώς και στη δημιουργία νέων ευκαιριών για την προώθηση της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς μεγέθυνσης και ανάπτυξης. Οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να προβλέπουν κατάλληλη ευελιξία, συνεργασία και διάλογο για τα ρυθμιστικά ζητήματα που θέτει το ψηφιακό εμπόριο.

Οι ΣΟΕΣ θα προβλέπουν τη χωριστή αντιμετώπιση των οπτικοακουστικών υπηρεσιών σε ειδικές συμφωνίες πολιτιστικής συνεργασίας και εταιρικής σχέσης μεταξύ των μερών. Οι συμφωνίες αυτές θα εξασφαλίζουν τη δυνατότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της, καθώς και για τις χώρες ΑΚΕ να διατηρούν και να αναπτύσσουν την ικανότητά τους να καθορίζουν και να εφαρμόζουν τις πολιτικές τους στον τομέα του πολιτισμού και των οπτικοακουστικών μέσων για τη διατήρηση της πολιτιστικής τους πολυμορφίας, αναγνωρίζοντας, διαφυλάσσοντας και προωθώντας τις πολιτιστικές αξίες και ταυτότητες των χωρών ΑΚΕ, ώστε να ενισχυθεί ο διαπολιτισμικός διάλογος με τη βελτίωση των

ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά για τα πολιτιστικά εμπορεύματα και υπηρεσίες των χωρών αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 της συμφωνίας του Κοτονού και της σχετικής διάταξης της διάδοχης συμφωνίας, μόλις τεθεί σε εφαρμογή.

Τα μέρη θα συμφωνήσουν ότι κανένα από τα δύο μέρη δεν θα θεσπίσει νέα μέτρα ή μέτρα που εισάγουν περισσότερες διακρίσεις μετά την έναρξη εφαρμογής των ΣΟΕΣ μεταξύ της περιφερειακής ομάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα μέρη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την αρχή αυτή από την έναρξη των διαπραγματεύσεων.

Η διαδικασία ελευθέρωσης θα πραγματοποιηθεί σε ασύμμετρη βάση. Οι χώρες ΑΚΕ θα διαθέτουν ορισμένο βαθμό ευελιξίας ανάλογα με το επίπεδο ανάπτυξης τους σε γενικές γραμμές, καθώς και σε όρους τομέα και υποτομέα, σύμφωνα με τις διατάξεις της GATS, ιδίως εκείνες που αφορούν τη συμμετοχή των αναπτυσσόμενων χωρών στις συμφωνίες ελευθέρωσης.

Για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η μεταβατική περίοδος δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 10 έτη.

Για τις χώρες ΑΚΕ μια μεταβατική περίοδος, συμβατή με τους στόχους της συμφωνίας του Κοτονού, της διάδοχης συμφωνίας και των κανόνων του ΠΟΕ, θα εφαρμοστεί με ευέλικτο τρόπο, ώστε να ληφθούν υπόψη οι ειδικοί περιορισμοί των οικείων χωρών ΑΚΕ αλλά η διάρκειά της δεν θα πρέπει να υπερβεί κατ' αρχήν τα 15 έτη.

Οι χώρες ΑΚΕ που έχουν υπογράψει ΣΟΕΣ θα αναλάβουν να εφαρμόσουν τουλάχιστον τις ίδιες ρυθμίσεις με αυτές που ισχύουν για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι ΣΟΕΣ θα επιβεβαιώσουν εκ νέου τις δεσμεύσεις που αφορούν υπηρεσίες και έχουν αναληφθεί βάσει της συμφωνίας του Κοτονού και των σχετικών διατάξεων της διάδοχης συμφωνίας, μόλις τεθεί σε εφαρμογή.

4.2. Πρακτικές ρυθμίσεις

Όταν δικαιολογείται από ιδιαίτερους οικονομικούς, κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς περιορισμούς που αντιμετωπίζουν οι χώρες ΑΚΕ, οι διαπραγματεύσεις είναι δυνατόν να αναβληθούν. Στην περίπτωση αυτή, τα μέρη θα αξιολογούν τακτικά την κατάσταση κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων των ΣΟΕΣ. Θα διασφαλίζουν ότι το προπαρασκευαστικό στάδιο για τις εν λόγω διαπραγματεύσεις χρησιμοποιείται ενεργά για την προετοιμασία των διαπραγματεύσεων, ιδίως με την κινητοποίηση της κατάλληλης στήριξης για την ανάπτυξη των υπηρεσιών, σύμφωνα με τις διατάξεις της συμφωνίας του Κοτονού, και ιδίως σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 5 αυτής, και τις σχετικές διατάξεις της διάδοχης συμφωνίας, μόλις αρχίσει να εφαρμόζεται.

5. Τρέχουσες πληρωμές και κινήσεις κεφαλαίων

Οι ΣΟΕΣ θα επιβεβαιώσουν εκ νέου τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί δυνάμει του παραρτήματος II άρθρο 12 της συμφωνίας του Κοτονού και των σχετικών διατάξεων της διάδοχης συμφωνίας, μόλις αρχίσει να εφαρμόζεται.

Οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να αποσκοπούν στην πλήρη ελευθέρωση των τρεχουσών πληρωμών και της κυκλοφορίας κεφαλαίων που σχετίζονται με συναλλαγές οι οποίες καλύπτονται από τις ΣΟΕΣ. Θα πρέπει να περιλαμβάνουν όλες τις διατάξεις διασφάλισης και εξαιρέσης (π.χ. σχετικά με την οικονομική και νομισματική ένωση και το ισοζύγιο πληρωμών), οι οποίες θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τις διατάξεις της ΣΛΕΕ σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων.

6. Τομείς που συνδέονται με το εμπόριο

6.1. Γενικά

Οι ΣΟΕΣ θα επιβεβαιώσουν τις αντίστοιχες δεσμεύσεις στους τομείς οι οποίοι συνδέονται με το εμπόριο, που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της συμφωνίας του Κοτονού ⁽³⁾ και της διάδοχης συμφωνίας, ιδίως όσον αφορά την πολιτική ανταγωνισμού, την προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών ενδείξεων), την τυποποίηση και την πιστοποίηση, τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα, το εμπόριο και το περιβάλλον, τα εμπορικά και εργασιακά πρότυπα, την πολιτική για τους καταναλωτές και την προστασία της υγείας των καταναλωτών. Οι διατάξεις αυτές των ΣΟΕΣ θα αναθεωρηθούν βάσει των αποτελεσμάτων πολυμερών, πλειονομερών και διμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων.

6.2. Ειδικοί τομείς

Επιπλέον, ισχύουν τα εξής όσον αφορά τους ακόλουθους τομείς:

Επενδύσεις. Σύμφωνα με τον στόχο του «περιορισμού και τελικά, της εξάλειψης της φτώχειας, σύμφωνα με τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης» (και βάσει των άρθρων 1, 29, 75 έως 78 και του παραρτήματος II της συμφωνίας του Κοτονού, καθώς και των σχετικών διατάξεων της διάδοχης συμφωνίας, μόλις αρχίσει να εφαρμόζεται) τα μέρη συμφωνούν να θεσπίσουν ένα πλαίσιο που θα διευκολύνει, θα αυξήσει και θα τονώσει αμοιβαία ωφέλιμες βιώσιμες επενδύσεις,

(³) Άρθρα 45 έως 51 και 78 της συμφωνίας του Κοτονού και οι σχετικές διατάξεις της διάδοχης συμφωνίας, μόλις αρχίσει να εφαρμόζεται.

λαμβάνομένων υπόψη πολυμερών πρωτοβουλιών για τη διευκόλυνση των επενδύσεων. Αυτό το νομικό πλαίσιο θα βασίζεται στις αρχές της μη διάκρισης, της ανοιχτής προσέγγισης, της διαφάνειας και της σταθερότητας. Τα μέρη θα προωθήσουν την ανάπτυξη ελκυστικών και σταθερών επενδυτικών περιβαλλόντων μέσω της στήριξης σταθερών και διαφανών κανόνων για τους επενδυτές και θα επιδιώξουν τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής ένταξης και της πρόσβασης σε χρηματοδότηση.

Εάν προσδιοριστεί και από τα δύο μέρη ως τομέας διαπραγμάτευσης, και με την επιφύλαξη πρόσθετων ειδικών οδηγιών διαπραγμάτευσης ανά χώρα ή ανά περιφέρεια, είναι δυνατή η διαπραγμάτευση διατάξεων σχετικά με την προστασία των επενδύσεων. Θα συνάδουν με τη μεταρρυθμισμένη προσέγγιση της ΕΕ για την προστασία των επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένης της επίλυσης επενδυτικών διαφορών. Οι εν λόγω διατάξεις διασφαλίζουν επίσης ισχυρή προστασία των επενδύσεων και των επενδύσεων, ενώ παράλληλα θα πρέπει να διατηρούν πλήρως το δικαίωμα των μερών να θεσπίζουν ρυθμίσεις στο έδαφός τους για την επίτευξη θεμιτών στόχων πολιτικής. Οι πιθανές διαπραγματεύσεις θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη τις συναφείς, διεθνώς αναγνωρισμένες αρχές και κατευθυντήριες γραμμές που σχετίζονται με τη βιώσιμη ανάπτυξη και την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά, σύμφωνα με τη μεταρρυθμισμένη προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των επενδύσεων.

Δημόσιες συμβάσεις. Οι ΣΟΕΣ θα στοχεύουν στη διασφάλιση της πλήρους διαφάνειας όσον αφορά τους κανόνες και τις πρακτικές για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης με βάση τις αρχές της συμφωνίας περί των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών (ΠΟΕ). Επιπλέον, τα μέρη δύνανται να επιδιώξουν τη βαθμιαία ελευθέρωση των αγορών δημοσίων συμβάσεων των κρατών τους βάσει της αρχής της μη διάκρισης και λαμβανομένων υπόψη των επιπέδων ανάπτυξης τους.

Πρότυπα, τεχνικοί κανονισμοί και εκτιμήσεις της συμμόρφωσης. Οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να περιλαμβάνουν ένα ολοκληρωμένο κεφάλαιο σχετικά με τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο, το οποίο θα βασίζεται στη συμφωνία του ΠΟΕ για τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο και θα προχωρεί και πέρα από αυτήν. Το παρόν κεφάλαιο θα πρέπει να έχει ως στόχο, μεταξύ άλλων, τη συμβατότητα και τη σύγκλιση των τεχνικών κανονισμών με την εφαρμογή διεθνών προτύπων, τον εξορθολογισμό των απαιτήσεων δοκιμής και πιστοποίησης μέσω της έγκρισης διαδικασιών αξιολόγησης της συμμόρφωσης βάσει κινδύνου και την ενίσχυση της διαφάνειας.

Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά πρότυπα. Οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να περιλαμβάνουν ένα εμπεριστατωμένο κεφάλαιο σχετικά με τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά πρότυπα (ΥΦΠ), βάσει άλλων πρόσφατων συμφωνιών της ΕΕ. Με βάση τις αρχές της συμφωνίας του ΠΟΕ για τα ΥΦΠ, οι διαπραγματεύσεις θα πρέπει να αποσκοπούν στη συμπερίληψη θεμάτων όπως είναι η χρήση διεθνών προτύπων (IPPC, ΟΙΕ και Codex), η διαφάνεια και η μη διακριτική μεταχείριση, η αποφυγή αδικαιολόγητων καθυστερήσεων, η εναρμόνιση, η αναγνώριση της ισοδυναμίας, η αναγνώριση του ζωοϋγειονομικού καθεστώτος των μερών και του καθεστώτος τους όσον αφορά τους επιβλαβείς οργανισμούς, η περιφερειοποίηση (καθορισμός ζωνών), ο έλεγχος, η επιθεώρηση και η έγκριση διαδικασιών, η αρχή της προφύλαξης, ο λογιστικός έλεγχος, η πιστοποίηση, οι έλεγχοι εισαγωγών, τα μέτρα έκτακτης ανάγκης, η προεγγραφή στον κτηνιατρικό τομέα, η μεταχείριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως ενιαίας οντότητας, η τεχνική συνεργασία, η βελτιωμένη συνεργασία σχετικά με τη μικροβιακή αντοχή και την καλή μεταχείριση των ζώων και οι μηχανισμοί για την αντιμετώπιση ειδικών εμπορικών προβληματισμών σχετικά με τα μέτρα ΥΦΠ. Επιπλέον, το κεφάλαιο θα πρέπει να τονίζει τη σημασία της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των μερών σε περίπτωση μεταβολής των προτύπων και την ανάγκη για συνοδευτικές πολιτικές, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής συνεργασίας.

Προστασία δεδομένων. Οι ΣΟΕΣ θα θέσουν ως στόχο τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω κατάλληλων νομικών καθεστώτων και πολιτικών, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής επιβολής από ανεξάρτητες εποπτικές αρχές, ως κεντρικού παράγοντα της εμπιστοσύνης των πολιτών στην ψηφιακή οικονομία και ως βασικού στοιχείου για τη διευκόλυνση των εμπορικών συναλλαγών και της συνεργασίας για την επιβολή της νομοθεσίας μεταξύ των μερών.

Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να δημιουργήσουν ένα επαρκές, ισορροπημένο και αποτελεσματικό επίπεδο προστασίας και να προβλέπουν διατάξεις αστικού δικαίου και σχετικές με τον έλεγχο της τήρησης των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στα σύνορα, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών ενδείξεων, υπερβαίνοντας τα προβλεπόμενα στη συμφωνία του ΠΟΕ για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου (Συμφωνία TRIPS). Οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να επιβεβαιώνουν τις ευελιξίες που προβλέπονται στη συμφωνία TRIPS. Οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να αναγνωρίζουν τη σημασία της δήλωσης σχετικά με τη συμφωνία TRIPS και τη δημόσια υγεία, η οποία εγκρίθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2001 από την υπουργική διάσκεψη του ΠΟΕ. Κατά την ερμηνεία και εφαρμογή των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων δυνάμει των ΣΟΕΣ, τα μέρη εξασφαλίζουν τη συνάφεια με τη Δήλωση της Ντόχα. Μεταξύ άλλων, τα μέρη θα πρέπει να εφαρμόσουν το άρθρο 31α της συμφωνίας TRIPS, καθώς και το παράρτημα και το σχετικό προσάρτημα του παραρτήματος, που τέθηκαν σε ισχύ στις 23 Ιανουαρίου 2017.

Οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να εξασφαλίζουν άμεση προστασία και αποτελεσματική αναγνώριση μέσω καταλόγου γεωγραφικών ενδείξεων (κρασιά, οισινοπνευματώδη, γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα), βάσει του επιπέδου προστασίας του άρθρου 23 της TRIPS, μεταξύ άλλων, για την καταπολέμηση της επίκλησης και της αθέμιτης χρήσης εμπορικού σήματος, την ενδεδειγμένη και αποτελεσματική επιβολή, τη συνύπαρξη με «bona fide» προγενέστερα εμπορικά σήματα, την προστασία ενάντια στον επακόλουθο γενικό χαρακτήρα, και να προβλέπουν διατάξεις για την προσθήκη νέων γεωγραφικών

ενδείξεων. Θα πρέπει να εξεταστούν ζητήματα που αφορούν τα ατομικά προγενέστερα δικαιώματα, για παράδειγμα ζητήματα που σχετίζονται με φυτικές ποικιλίες, εμπορικά σήματα, γενικές ή άλλες θεμιτές προγενέστερες χρήσεις με σκοπό την επίλυση των υφιστάμενων διαφορών με αμοιβαίως ικανοποιητικό τρόπο.

Εμπόριο και ανταγωνισμός. Οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού μέσω διατάξεων για την πολιτική ανταγωνισμού, τις επιδοτήσεις και τις κρατικές επιχειρήσεις. Οι διατάξεις δεν θα παρεμποδίζουν την παροχή δημόσιων υπηρεσιών. Οι διατάξεις θα επιτρέψουν επίσης κατάλληλη ευελιξία για την εφαρμογή μέτρων με σκοπό την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, την αντιμετώπιση της φτώχειας ή την επίτευξη άλλων στόχων δημόσιας πολιτικής, όπως της επισιτιστικής ασφάλειας.

Εμπόριο και βιώσιμη ανάπτυξη. Οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να προωθούν την εφαρμογή της Ατζέντας του 2030 και να τηρούν τις συναφείς, διεθνώς συμφωνημένες αρχές και κανόνες για τα εργασιακά δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω φύλου.

Ως εκ τούτου, οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να περιλαμβάνουν διατάξεις για την εργασία, την ισότητα των φύλων και την ενίσχυση των ευκαιριών των γυναικών στο εμπόριο, για τις περιβαλλοντικές πτυχές του εμπορίου και της βιώσιμης ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων της βιώσιμης αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, της βιοποικιλότητας, των δασών και των προϊόντων δασοκομίας, και για θέματα που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, ιδίως την UNFCCC και τη Συμφωνία του Παρισιού και πρωτοβουλίες που αφορούν τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, όπως στο πλαίσιο του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΔΝΟ).

Οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να περιλαμβάνουν διατάξεις που προωθούν την τήρηση και την αποτελεσματική εφαρμογή συναφών, διεθνώς συμφωνημένων αρχών και κανόνων, συμπεριλαμβανομένων των βασικών κανόνων εργασίας και θεμελιωδών συμβάσεων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) και των πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών, καθώς και διατάξεις σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, τις επιθεωρήσεις εργασίας και τον κοινωνικό διάλογο, την κοινωνική προστασία και την προστασία των εργαζομένων. Θα πρέπει να περιλαμβάνουν τη δέσμευση κάθε μέρους να καταβάλλει συνεχείς και επίμονες προσπάθειες με σκοπό την επικύρωση θεμελιωδών συμβάσεων της ΔΟΕ.

Οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να επιβεβαιώνουν το δικαίωμα των μερών να θεσπίζουν ρυθμιστικές διατάξεις στους τομείς της εργασίας και του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις διεθνείς δεσμεύσεις τους και ενθαρρύνοντας υψηλά επίπεδα προστασίας, μεταξύ άλλων λαμβάνοντας υπόψη τις πλέον επωφελείς για το περιβάλλον επιλογές. Θα πρέπει να επαναλαμβάνουν τον σεβασμό της αρχής της προφύλαξης. Θα πρέπει να περιλαμβάνουν διατάξεις για τη διατήρηση των επιπέδων εργασιακής και περιβαλλοντικής προστασίας, ώστε να ενθαρρυνθούν το εμπόριο και οι άμεσες ξένες επενδύσεις. Αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν δέσμευση για τη μη παρέκκλιση από τους εγχώριους εργασιακούς ή περιβαλλοντικούς κανόνες και για την επιβολή τους.

Οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να προωθούν τη μεγαλύτερη συνεισφορά του εμπορίου και των επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων των άμεσων ξένων επενδύσεων στη βιώσιμη ανάπτυξη, μεταξύ άλλων καλύπτοντας τομείς όπως η διευκόλυνση του εμπορίου περιβαλλοντικών και φιλικών προς το κλίμα αγαθών και υπηρεσιών και η προώθηση εθελοντικών σχεδίων εξασφάλισης της βιωσιμότητας και της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, λαμβανομένων υπόψη διεθνώς αναγνωρισμένων μέσων και ενθαρρύνοντας τα μέρη να χρησιμοποιούν διεθνείς πρακτικές, συμπεριλαμβανομένων των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ και του ΟΗΕ για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα και των τομεακών κατευθυντήριων γραμμών.

Οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να περιλαμβάνουν διατάξεις για την αποτελεσματική εφαρμογή και παρακολούθηση των διατάξεων αυτών, καθώς και έναν μηχανισμό επίλυσης των διαφορών που είναι δυνατόν να προκύψουν μεταξύ των μερών. Οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να προβλέπουν τη συμμετοχή φορέων της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων τακτικών διαβουλεύσεων και δράσης επικοινωνίας. Οι φορείς αυτοί θα πρέπει να παρακολουθούν την εφαρμογή της συμφωνίας στο σύνολό της και να έχουν συμβουλευτικό ρόλο έναντι των μερών.

Διάλογος για τη γεωργία. Δεδομένης της σημασίας του γεωργικού τομέα για την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και την επισιτιστική ασφάλεια των χωρών ΑΚΕ, οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να προβλέπουν διάλογο για τη γεωργία (εταιρική σχέση για τη γεωργία), ο οποίος μπορεί να καλύπτει ζητήματα όπως τα βασικά προϊόντα (ιδίως εκείνα που αφορούν την επισιτιστική ασφάλεια) και τις περιφερειακές αξιακές αλυσίδες, τη χρήση των νέων τεχνολογιών, τη διευκόλυνση του εμπορίου, την πρόσβαση στην αγορά, τις υπεύθυνες επενδύσεις, την έρευνα και την καινοτομία με τη δέουσα προσοχή στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, καθώς και τη βιοποικιλότητα και τα βιώσιμα συστήματα τροφίμων.

6.3. Εφαρμογή

Το συμβούλιο ΣΟΕΣ (βλ. παρακάτω, σημείο 8), επικουρούμενο από μια μεικτή επιτροπή εφαρμογής την οποία θα αποτελούν υψηλόβαθμοι τεχνικοί εμπειρογνώμονες, θα παρακολουθεί την εφαρμογή των διατάξεων αυτών. Η μεικτή επιτροπή εφαρμογής θα συνδριάζει σε τακτική βάση και τουλάχιστον μία φορά ετησίως. Θα συντάσσει ετήσιες εκθέσεις για την αξιολόγηση της προόδου που σημειώνεται και τη διατύπωση συστάσεων σχετικά με μέτρα για περαιτέρω επιτεύγματα, συμπεριλαμβανομένης της παροχής αναπτυξιακής συνεργασίας σύμφωνα με τις διατάξεις της συμφωνίας του Κοτονου και της σχετικής διάταξης της διάδοχης συμφωνίας, μόλις αρχίσει να εφαρμόζεται. Εάν χρειαστεί, θα μπορούσαν να εξεταστεί το ενδεχόμενο σύστασης ειδικών υποεπιτροπών για ορισμένους τομείς που συνδέονται με το εμπόριο.

7. Συμπληρωματικότητα

Οι ΣΟΕΣ και οι αναπτυξιακές στρατηγικές των εταίρων ΑΚΕ ενισχύονται αμοιβαία. Ειδικότερα, προκειμένου να διευκολυνθεί η επίτευξη των στόχων των ΣΟΕΣ, τα μέρη ΑΚΕ θα δεσμευτούν να ενσωματώσουν πλήρως τις ΣΟΕΣ στις αναπτυξιακές στρατηγικές τους και η Ευρωπαϊκή Ένωση θα δεσμευτεί να πράξει το ίδιο στις στρατηγικές της για την αναπτυξιακή συνεργασία. Αυτό θα περιλαμβάνει την προώθηση της στήριξης της ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα, ιδίως των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΠΜΜΜΕ), θα περιλαμβάνει τη διάσταση του φύλου και θα τονίζει τη σημασία της συλλογής δεδομένων ανά φύλο για την παρακολούθηση και την εφαρμογή. Τα μέρη θα δεσμευθούν να διαθέσουν για τον σκοπό αυτό επαρκείς πόρους στο πλαίσιο των εθνικών και περιφερειακών ενδεικτικών προγραμμάτων, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της συμφωνίας του Κοτονού και τις σχετικές διατάξεις της διάδοχης συμφωνίας, μόλις αρχίσει να εφαρμόζεται.

8. Θεσμικό πλαίσιο

Για κάθε ΣΟΕΣ θα συσταθεί ένα μεικτό συμβούλιο ΣΟΕΣ, το οποίο θα εκτελεί τα ακόλουθα καθήκοντα:

- θα εξασφαλίζει την ορθή λειτουργία της ΣΟΕΣ,
- θα μελετά την ανάπτυξη της οικονομικής και εμπορικής συνεργασίας μεταξύ των μερών,
- θα αναζητά τις κατάλληλες μεθόδους για την πρόληψη προβλημάτων που μπορεί να ανακύψουν σε τομείς που καλύπτονται από τη ΣΟΕΣ, ιδίως όσον αφορά την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της ΣΟΕΣ,
- θα ανταλλάσσει γνώμες και θα διατυπώνει συστάσεις για κάθε θέμα κοινού ενδιαφέροντος σχετικά με την οικονομική και εμπορική συνεργασία, συμπεριλαμβανομένων των μελλοντικών δράσεων για την ορθή εφαρμογή της ΣΟΕΣ και, ειδικότερα, την ανάγκη να παρασχεθεί αναπτυξιακή συνεργασία σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της συμφωνίας του Κοτονού και τη σχετική διάταξη της διάδοχης συμφωνίας, μόλις αρχίσει να εφαρμόζεται.

Η σύνθεση, η συχνότητα, η ημερήσια διάταξη και ο τόπος των συνεδριάσεων του μεικτού συμβουλίου ΣΟΕΣ θα συμφωνούνται με διαβούλευση των μερών.

Το μεικτό συμβούλιο ΣΟΕΣ θα έχει την εξουσία να λαμβάνει αποφάσεις όσον αφορά όλα τα θέματα που καλύπτονται από τη ΣΟΕΣ. Θα υποβάλει εκθέσεις στο Συμβούλιο των Υπουργών που συστάθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 της συμφωνίας του Κοτονού και των σχετικών διατάξεων της διάδοχης συμφωνίας, μόλις αρχίσει να εφαρμόζεται, σχετικά με θέματα κοινού ενδιαφέροντος για το σύνολο της ομάδας κρατών ΑΚΕ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι ΣΟΕΣ θα πρέπει να προβλέπουν τακτικές διαβουλεύσεις και επικοινωνία με την κοινωνία των πολιτών.

9. Ρήτρα εξαίρεσης

Οι ΣΟΕΣ θα συμπεριλάβουν τυποποιημένη ρήτρα εξαίρεσης που θα ισχύει για τα σχετικά μέρη των εν λόγω συμφωνιών και θα επιτρέπει τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας τάξης, της ζωής και της υγείας ανθρώπων, ζώων ή φυτών, τη διατήρηση των εξαντλήσιμων φυσικών πόρων κ.λπ., υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται σύμφωνα με τους κανόνες του ΠΟΕ.

10. Τελικές διατάξεις

Οι ΣΟΕΣ θα περιλαμβάνουν:

- ένα κεφάλαιο σχετικά με την επίλυση διαφορών και μια ρήτρα μη εκτέλεσης, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων που αντιστοιχούν στα άρθρα 96 και 97 της συμφωνίας του Κοτονού και στις σχετικές διατάξεις της διάδοχης συμφωνίας, μόλις αρχίσει να εφαρμόζεται. Οι διατάξεις περί επίλυσης διαφορών στο εμπόριο ή σε θέματα συναφή με το εμπόριο δεν θα επηρεάσουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών βάσει των κανόνων του ΠΟΕ, ιδίως βάσει του μνημονίου συμφωνίας σχετικά με τους κανόνες και τις διαδικασίες που διέπουν την επίλυση των διαφορών,
- μια ρήτρα σχετικά με τις μελλοντικές εξελίξεις που θα προβλέπει ότι οι ΣΟΕΣ μπορεί να επεκταθούν ή να συγχωνευθούν, ανάλογα με την πρόοδο που σημειώνεται στον τομέα της περιφερειακής ολοκλήρωσης,
- μια ρήτρα σχετικά με τη θέση τους σε ισχύ, τη διάρκεια (απεριόριστη), τη λήξη τους, την απαιτούμενη κοινοποίηση καταγγελίας καθώς και μια ρήτρα που θα αφορά την εδαφική εφαρμογή.

Για τους σκοπούς των ΣΟΕΣ, τα μέρη από την πλευρά των χωρών ΑΚΕ είναι η περιφερειακή ομάδα ή τα κράτη μέλη της ή η περιφερειακή ομάδα και τα κράτη μέλη της, σύμφωνα με τα αντίστοιχα πεδία αρμοδιοτήτων τους. Οι ΣΟΕΣ ισχύουν και για τα μέτρα που λαμβάνονται από κάθε κράτος, περιφερειακή ή τοπική αρχή εντός της επικράτειας των μερών.

11. Διάθρωση και οργάνωση των διαπραγματεύσεων

Σύμφωνα με τις συναφείς διατάξεις της συμφωνίας του Κοτονού και των σχετικών διατάξεων της διάδοχης συμφωνίας, μόλις αρχίσει να εφαρμόζεται, η περίοδος διαπραγματεύσεων θα χρησιμοποιηθεί επίσης για τη θεσμική υποστήριξη στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα των χωρών ΑΚΕ με στόχο την αύξηση της ικανότητάς τους να χαράσσουν και να εφαρμόζουν τις κατάλληλες περιφερειακές και πολυμερείς εμπορικές στρατηγικές. Αυτό θα συμπεριλάβει μέτρα για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας, την ενίσχυση των περιφερειακών οργανώσεων και την υποστήριξη των πρωτοβουλιών περιφερειακής ολοκλήρωσης στον τομέα του εμπορίου, όπου αυτό αρμόζει με συνδρομή στον τομέα της δημοσιονομικής προσαρμογής και της φορολογικής μεταρρύθμισης, καθώς και μέτρα για την αναβάθμιση των υποδομών και τη βελτίωση των επενδύσεων. Τα μέτρα αυτά θα παρακολουθούνται σε περιφερειακό επίπεδο, ενδεχομένως από την περιφερειακή ομάδα που συμμετέχει στις διαπραγματεύσεις ΣΟΕΣ και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η περιφερειακή ομάδα θα υποβάλει, μεταξύ άλλων, προτάσεις που θα πρέπει να εξεταστούν στο πλαίσιο του εθνικού και περιφερειακού διαλόγου για τον προγραμματισμό μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών ΑΚΕ.

Θα θεσπιστούν οι κατάλληλοι μηχανισμοί για να εξασφαλιστεί ότι μη κρατικοί φορείς στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στις χώρες ΑΚΕ θα ενημερώνονται και θα γνωμοδοτούν σχετικά με το περιεχόμενο των διαπραγματεύσεων, καθώς και για να εξασφαλιστεί ο συντονισμός με τους εν εξελίξει διαλόγους μεταξύ των χωρών ΑΚΕ-ΕΕ.

Οι οδηγίες αυτές θα επανεξετάζονται και, κατά περίπτωση, θα αναθεωρούνται τουλάχιστον κάθε 10 έτη.
